

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 25. maijā *

Lieta T-154/01

Distilleria F. Palma SpA, likvidācijas procesā, Neapole (Itālija), ko pārstāv F. Karūzo [*F. Caruso*], advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienų Komisiju, ko pārstāv L. Vizadžo [*L. Visaggio*] un K. Katabriga [*C. Cattabriga*], pārstāvji, kam palīdz A. dal Ferro [*A. Dal Ferro*], advokāts, ar dzīvesvietu Luksemburgā,

atbildētājs,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

par lūgumu nolūkā atbilstoši EKL 235. pantam un EKL 288. panta 2. daļai panākt zaudējumu atlīdzību, kas nodarīts Komisijas nelikumīgas rīcības rezultātā, kas izriet no šīs iestādes 1996. gada 11. novembra vēstules, kas adresēta Itālijas iestādēm.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Pirungs [*J. Pirrung*], tiesneši A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*] un N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2003. gada 17. decembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas un fakti

- ¹ Ar 1990. gada 26. novembra Regulu (EEK) Nr. 3390/90, ar ko izsludina pastāvīgu uzaicinājumu uz konkursu [īpašo konkursa kārtību], lai dzinēja degvielas

izmantošanas sektorā Kopienā pārdotu intervences aģentūru glabāto vīna spirtu (OV L 327, 21. lpp.), Komisija izsludināja konkursu Nr. 8/90 EK nolūkā pārdot 1,6 miljonus hektolitru alkohola, kas sadalīts piecās partijās katrā pa 320 000 hektolitriem un kas iegūts no destilācijas operācijām, kuras minētas Padomes 1987. gada 16. marta Regulas (EEK) Nr. 822/87 par vīna tirgus kopīgo organizāciju 35., 36. un 39. pantā (OV L 84, 1. lpp., turpmāk tekstā — “konkurss”).

- 2 Proti, Regulas Nr. 3390/90 1. pants nosaka, ka konkursā pārdoto alkoholu ir paredzēts izmantot kā dzinēja degvielu Kopienā.

- 3 Regulas Nr. 3390/90 3. pants nosaka, ka pārdošanai jānorit saskaņā ar Komisijas 1989. gada 21. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1780/89 noteikumiem, kuros noteiktas sīki izstrādātas normas tāda alkohola realizācijai, kas iegūts no Regulas (EEK) Nr. 822/87 35., 36. un 39. pantā minēto destilācijas procesu rezultātā un atrodas intervences aģentūru rīcībā.

- 4 Regulas Nr. 3390/90 4. pants paredz, ka izsoles specifiskie noteikumi ir ietverti paziņojumā par īpašo konkursa kārtību Nr. 8/90 EK (OV C 296, 14. lpp., turpmāk tekstā — “konkursa paziņojums”).

- 5 Regulas Nr. 1780/89, kas vairākkārt grozīta un, proti, ar Komisijas 1990. gada 26. novembra Regulu Nr. 3391/90 (OV L 3237, 23. lpp.), 24. panta 2. punkts paredz, ka konkursa uzvarētājam ir pienākums iesniegt pierādījumu par izpildes drošības

naudas iesniegšanu dalībvalsts, kur atrodas konkursa uzvarētāja galvenā mītne, intervences aģentūrā, tādējādi nodrošinot to, ka minēto spirtu viņš patiešām izmanto konkursa paziņojumā norādītajiem mērķiem.

- 6 Atbilstoši Regulas Nr. 1780/89 28. panta 4. punktam tā konkursa izsludināšanas brīdī spēkā esošajā redakcijā un konkursa paziņojuma X punktam pārdotais alkohols ir jāizmanto viena gada laikā no brīža, kad katra alkohola partija tikusi izņemta no intervences glabāšanas.

- 7 Regulas Nr. 1780/89 30. panta 1. punkta e) apakšpunkts, uz ko atsaucas konkursa paziņojuma punkta I 5 c) apakšpunkts, paredz, ka, pirms piedāvājums ir atzīstams par pieņemamu, tam jābūt izteiktam rakstiski un jāsaturs pretendenta apsolījums izpildīt visus attiecīgās konkursa procedūras noteikumus.

- 8 Sekojot *Distilleria F. Palma SpA* [turpmāk tekstā — “Palma”, pašlaik *Fallimento Distilleria F. Palma SpA* (likvidējamā *Distilleria F. Palma*), turpmāk tekstā — “prasītāja”] piedāvājumam maksāt ECU 3 par hektolitr alkohola, kura stiprums ir 100 tilp. %, 1991. gada janvārī ar īpašo konkursa kārtību Nr. 8/90 EK tai tika pārdots noteikts daudzums alkohola.

- 9 Šī konkursa ietvaros *Palma* sagatavoja *San Paolo di Torino* bankas izdotu garantiju par labu kompetentajai intervences aģentūrai, proti, *l’Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo* (Valsts intervences aģentūra lauksaimniecības tirgum, turpmāk tekstā — “AIMA”).

- 10 *Palma* saskārās ar zināmām grūtībām pārdotā alkohola izņemšanā un laišanā tirgū, par ko tā informēja Komisiju. Ievērojot šīs grūtības, Komisija pieņēma 1993. gada 30. septembra Regulu (EEK) Nr. 2710/93 par intervences aģentūru valdījumā esošā vīna spirta atsevišķu īpašu pārdošanu konkursa kārtībā, lai to izmantotu dzinēja degvielas tirgū Kopienā (OV L 245, 131. lpp.).
- 11 Ar Regulas Nr. 2710/93 6. pantu Komisija daļēji atcēla īpašo konkursa kārtību Nr. 8/90 EK tajā daļā, kas attiecas uz alkohola partijām, ko *Palma* vēl nebija izvietojusi, proti, par trim no piecām pārdotajām partijām. Šīs trīs partijas tika atbrīvotas no izpildes nodrošinājuma.
- 12 Atbilstoši Regulas Nr. 2710/93 2. pantam īpašā konkursa kārtība Nr. 8/90 EK pirmo divu alkohola partiju (640 000 hektolitri) izmantošanā, izņemot *force majeure* gadījumus, bija jāizbeidz līdz 1995. gada 1. oktobrim.
- 13 Regulas Nr. 2710/93 3. pants paredz, ka izpildes nodrošinājumu, kas attiecas uz pirmajām divām šī konkursa partijām, intervences aģentūra atbrīvos pēc tam, kad viss šo divu partiju alkohols tiks izlietots dzinēja degvielas sektorā Kopienā.
- 14 Neskatoties uz Regulas Nr. 2710/93 pieņemšanu, *Palma* atkārtoti saskārās ar problēmām, un tas atbilstoši prasītājas teiktajam bija svarīgs iemesls, kas traucēja izpildīt saistības.

- 15 1995. gada 18. septembra vēstulē *Palma* lūdza Komisiju apstiprināt jaunu Regulas Nr. 2710/93 2. pantā minētā termiņa pagarinājumu alkohola izmantošanai. Savā vēstulē *Palma* minēja *force majeure* gadījumiem pielīdzināmus apstākļus, kas tai traucējuši pilnībā izpildīt saistības noteiktajā termiņā.
- 16 Savā 1995. gada 27. novembra vēstulē *Palma* atkārtoja savu lūgumu pagarināt termiņu, kas bija beidzies 1995. gada 1. oktobrī.
- 17 Ar 1995. gada 19. decembra vēstuli Komisija informēja *Palma* par to, ka tā drīzumā lems par iespējamo alkohola izmantošanas termiņa pagarinājumu.
- 18 *Palma* nosūtīja Komisijai vēl divas vēstules, kas datētas, attiecīgi, ar 1995. gada 19. decembri un 1996. gada 5. janvāri, kurās lūdza tai dot atļauju iznīcināt vēl neizmantoto alkoholu. Šis lūgums attiecās uz 34 000 hektolitriem alkohola.
- 19 Ar Komisijas 1996. gada 7. marta Regulu (EEK) Nr. 416/96, kas groza Regulu (EEK) Nr. 2710/93 (OV L 59, 5. lpp.), termiņš jau izvietoto partiju izmantošanai tika mainīts atkārtoti. Regulas Nr. 2710/93 3. panta 1. punkts, kas grozīts ar Regulu Nr. 416/96, nosaka:

“Neatkarīgi no Regulas (EEK) Nr. 2220/85 23. panta un, izņemot *force majeure* gadījumus, ja nav ievērots 2. pantā minētais termiņš, izpildes garantiju ECU 90 par 100 tilpuma % spirta hektolitru konfiscē [iekasē] šādās daļās:

- a) 15 % visos gadījumos;
- b) 50 % no daudzuma, kas palicis pēc samazinājuma par 15 %, ja minētajā pantā norādītais izmantojums nav noticis līdz 1996. gada 30. jūnijam.

Visu garantiju konfiscē [iekasē] gadījumā, ja partiju izmantošana nav pabeigta līdz 1996. gada 31. decembrim.”

20 Ar 1996. gada 23. aprīļa vēstuli *AIMA* aicināja *Palma* pārskaitīt tai naudas summu 3 164 220 870 Itālijas liru (EUR 1 634 183, 70) apmērā, kas atbilst 15 % izpildes nodrošinājuma, pamatojoties uz to, ka 1995. gada 1. oktobrī kopējais pirmo divu partiju alkohola daudzums nebija izmantots dzinēja degvielas tirgū Kopienā. Ar 1996. gada 3. jūnija vēstuli *Palma* apstrīdēja *AIMA* aicinājuma likumību.

21 Šajā vēstulē *Palma* atkārtoja arī savu lūgumu Komisijai atļaut iznīcināt vēl neizmantoto alkoholu, uzsverot, ka šis risinājums būtu vislietderīgākais, lai nodrošinātu alkohola laišanu tirgū, neradot tajā traucējumus.

22 Komisija 1996. gada 11. novembrī nosūtīja vēstuli *AIMA*, kurā izklāstīja:

“Spirta rūpnīcas *Palma* lūgums par atļauju iznīcināt īpašā konkursa kārtībā Nr. 8/90 iegūtā spirta atlikušo daudzumu sakarā ar problēmām, kas saistītas ar alkohola kvalitāti, nav apmierināms.

Ir nepieciešams strikti piemērot Komisijas Regulas (EK) Nr. 416/97 [par garantijas iekasēšanu] noteikumus.

[..] *Palma* ir saistīta ar izpildes nodrošinājuma pienākumu, kas nozīmē to, ka alkohols būtu jāizmanto dzinēja degvielas sektorā saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti konkursa paziņojumā, un šāds pienākums netiek atcelts ar nodrošinājuma iegūšanu. Valsts iestāžu pienākums vajadzības gadījumā ir piemērot piespiedu izpildi, lai tiktu ievērotas saistības, kas attiecas uz nodrošinājuma iegūšanas faktu. Neapšaubāmi svarīgi ir izvairīties no pārdotā alkohola nokļūšanas neatbilstošā sektorā, kas nav apstiprināts ar konkursa paziņojumu Nr. 8/90 [EK], piemēram, spirtoto dzērienu sektorā [..].”

23 Šo vēstuli *AIMA* nosūtīja *Palma* 1997. gada 3. februārī.

24 Ar 1996. gada 20. novembra vēstuli *Palma* atkārtoti izteica kritiku attiecībā uz *AIMA* lūgumu un ierosināja neizlietoto alkoholu bez maksas nodot *AIMA* rīcībā.

- 25 *AIMA* deva rikojumu *Palma* pārskaitīt tai pilnu nodrošinājuma summu. *Palma* šo rikojumu apstrīdēja valsts tiesā.
- 26 1999. gada 9. jūlijā *Palma* tika pasludināta par maksātnespējīgu.

Process

- 27 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesai iesniegts 2001. gada 9. jūlijā, prasītāja cēla šo prasību.
- 28 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (otrā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un organizatoriskos pasākumus, kas paredzēti Pirmās instances tiesas reglamenta 64. pantā, un šajā nolūkā rakstveidā uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus, aicinot tās sniegt atbildes tiesas sēdē.
- 29 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi, kā arī to atbildes uz Pirmās instances tiesas rakstveida un mutvārdu jautājumiem tika uzklautas 2003. gada 17. decembra tiesas sēdē.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 30 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— piespriest Komisijai atlīdzināt nodarītos zaudējumus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

31 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu vai nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

32 Ar atsevišķu procesuālu dokumentu, neiesniedzot iebildi par prasību kā nepieņemamu, Komisija apstrīd prasības pieņemšanas pamatotību. Šajā sakarā tā min trīs iemeslus, kāpēc prasība nav pieņemama. Pirmais, kas minēts kā primārais, attiecas uz Pirmās instances tiesas kompetences neesamību. Otrais atsaucas uz prasības novēlotu raksturu, un trešais — uz Reglamenta 44. panta 1. daļas c) apakšpunkta pārkāpumu. Šie divi pēdējie iemesli saistībā ar pieņemšanas pamatotību ir minēti pakārtoti.

33 Prasītāja apgalvo, ka tās prasība ir pieņemama.

Par iemeslu, kāpēc prasība nav pieņemama, attiecībā uz Pirmās instances tiesas kompetences neesamību

Lietas dalībnieku (izvirzītie) argumenti

- 34 Komisija uzsver, ka pēc savas būtības strīds ir saistīts ar objektīvu apstākli par to, ka *Palma* nav ievērojusi pienākumu par alkohola izmantošanu, kas iegūts īpašās konkursa kārtības Nr. 8/90 EK ietvaros, un saistībā ar šīs neizpildes sekām. Atbilstoši tās teiktajam attiecīgajam juridiskajam kontekstam šajā lietā ir līgumisks raksturs. Tātad Komisija varētu būt atbildīga tikai uz šī līgumiskā konteksta pamata. Tā rezultātā, no vienas puses, prasība kļūdaini balstīta uz EK 288. panta 2. daļu un, no otras puses, tā neietilpst Kopienų tiesnesim piešķirtajā ierobežota rakstura kompetencē, pamatojoties uz EK 240. pantu (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1997. gada 18. jūlija rīkojumu lietā T-44/96 *Oleifici italiani*/Komisija, *Recueil*, II-1331. lpp., 38. punkts).
- 35 Prasītāja apgalvo, ka Pirmās instances tiesas kompetencē ietilpst izskatīt prasību tādēļ, ka tā attiecas uz Komisijas ārpuslīgumisko atbildību. Šajā sakarā tā uzsver, ka pretēji Komisijas minētajam strīda jautājums nekādā gadījumā nav pakārtojams līgumiskām attiecībām, kas pastāv starp *Palma* un šo iestādi. Šajā gadījumā nodarīto zaudējumu cēlonis rodams 1996. gada 11. novembra vēstulē, kas kā vienpusējs Komisijas izdots akts nav pakārtojams līgumiskai sfērai.
- 36 Turklāt tā kā tā, no vienas puses, ietver noraidījumu *Palma* lūgumam par atlikušā alkohola iznīcināšanu un, no otras puses, lēmumu par konkursa Nr. 8/90 ietvaros radītā nodrošinājuma iekasēšanu, tad šī 1996. gada 11. novembra vēstule ir pasākums ar obligāta rakstura sekām, kas skar *Palma* intereses, būtiski grozot tās juridisko stāvokli (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1990. gada 10. jūlija spriedumu lietā T-64/89 *Automec*/Komisija, *Recueil*, II-367. lpp., 42. punkts).

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 37 Jāatzīmē, ka Pirmās instances tiesas kompetence izspriest šo strīdu ir atkarīga no atbildes uz iepriekš uzdodamu jautājumu par to, vai atbildība, ko Kopienai šajā gadījumā var uzlikt sakarā ar Komisijai pārņemto rīcību, ir vai nav līgumiska atbildība (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1997. gada 18. jūlija rīkojumu lietā T-180/95 *Nutria/Komisija*, *Recueil*, II-1317. lpp., 28. punkts).
- 38 Šajā sakarā vispirms atzīmējams, ka prasītāja un Komisija ir saistītas ar līgumu. No Regulas Nr. 1780/89 30. panta 1. daļas e) apakšpunkta izriet, ka, pretendējot atklātajā konkursā, kas izsludināts ar Regulu Nr. 3390/90, *Palma* noteikti ir uzņēmusies izpildīt visus attiecīgā konkursa noteikumus. Ņemot vērā šos nosacījumus, *Palma* izteica piedāvājumu par cenu ECU 3 apmērā par hektolitru alkohola, kura stiprums ir 100 tilp. %, konkursa kārtībā iegādāties 1,6 miljonus hektolitru alkohola. Piešķirot pārdotā alkohola daudzumu, Komisija akceptēja *Palma* piedāvāto cenu un citas šī uzņēmuma saistības. Tā *Palma* piedāvājuma un Komisijas akcepta rezultātā attiecīgie Regulu Nr. 1780/89 un Nr. 3390/90 noteikumi un konkursa paziņojums, kā arī *Palma* cenas piedāvājums kļuva par līguma noteikumiem, kas saista abas šī strīda puses (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1997. gada 3. oktobra rīkojumu lietā T-186/96 *Mutual Aid Administration Services/Komisija*, *Recueil*, II-1633. lpp., 39. punkts, un Pirmās instances tiesas 2002. gada 9. oktobra spriedumu lietā T-134/01 *Hans Fuchs/Komisija*, *Recueil*, II-3909. lpp., 53. punkts).
- 39 Jāatzīmē arī, ka šis līgums pēc tā noslēgšanas tika grozīts. Proti, uzklusot *Palma* lūgumus, Komisija pieņēma Regulas Nr. 2710/93 un Nr. 416/96, kas daļēji atcēla konkursu un grozīja pārdotā alkohola izmantošanas noteikumus, kā arī noteikumus par izpildes nodrošinājuma atbrīvojumu saistībā ar šo alkoholu. Šie grozījumi ir neatņemama līguma sastāvdaļa.

- 40 Turpinājumā ir jāizvērtē, vai Komisijai pārņemta pienākumu neizpilde, kas kalpo par pamatu šai prasībai par zaudējumu atlīdzību, ir saistīta ar pienākumiem, kas Komisijai pildāmi saistībā ar šo līgumu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Mutual Aid Administration Services*/Komisija, 40. punkts).
- 41 Prasītājas minētie pienākumu neizpildes veidi pavisam ir trīs. Pirmkārt, Komisija nav ņēmusi vērā *force majeure* gadījumus, kas atbrīvoja *Palma* no tās saistību izpildes attiecībā uz pienākumu konkursa kārtībā pārdoto alkoholu izmantot noteiktā termiņā. No tā izrietēja, ka netika ievērots atbrīvojums *force majeure* gadījumos. Otrkārt, Komisija noraidīja lūgumu no jauna grozīt jau pārdotā alkohola izmantošanas noteikumus, kas atzīstams par samērīguma principa pārkāpumu. Treškārt, Komisija savu atteikumu netika pamatojusi, kas atzīstams par pamatošanas pienākuma, kas šai iestādei uzlikts atbilstoši EKL 253. pantam, pārkāpumu.
- 42 Pirmkārt, minot Komisijas pienākumu ņemt vērā *force majeure* pastāvēšanas gadījumus, ir jāatzīmē, ka šis Komisijas pienākums izriet no līguma. Faktiski šis pienākums izriet no Regulas Nr. 2710/93 2. pantā, kā arī šīs pašas regulas 3. pantā, kas grozīts ar Regulu Nr. 416/96, minētajiem līgumiskajiem noteikumiem. Tā rezultātā minētais pienākuma ņemt vērā *force majeure* gadījumus pārkāpums attiecas uz līgumisko sfēru un šajā gadījumā var attiekties tikai uz Komisijas līgumisko atbildību.
- 43 Otrkārt, attiecībā uz tā saukto Komisijas pienākumu piekrist grozīt pārdotā alkohola izmantošanas noteikumus, pamatojoties uz to, ka šos grozījumus prasa samērīguma princips, ir jāatzīmē, ka, pat pieņemot to, ka šāds pienākums pastāv, tas attiecībā uz Komisiju izriet vienīgi no līguma.

- 44 Protams, EKL 5. panta 3. daļas, kurā ietverts samērīguma princips, mērķis ir aptvert visus Kopienas rīcības veidus neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav līgumiski.
- 45 Tomēr atbilstoši principam *pacta sunt servanda*, kas ir ikvienas tiesiskās kārtības pamatprincips (Tiesas 1998. gada 16. jūnija spriedums lietā C-162/96 *Racke, Recueil*, I-3655. lpp., 49. punkts) starp Komisiju un *Palma* noslēgtais līgums principā ir negrozāms. Tāpēc iespējamais Komisijas pienākums piekrist vienam no līguma grozījumiem, ko ierosinājusi *Palma*, izriet vienīgi no paša līguma vai vispārējiem principiem, kas piemērojami līgumiskajās attiecībās, starp kuriem atrodams arī samērīguma princips. Šajā gadījumā tā sauktā attiecīgā pienākuma neizpilde grozīt līgumu ir saistīta vienīgi ar Kopienas līgumisko atbildību.
- 46 Visbeidzot saistībā ar pienākumu pamatot, uz kura neizpildi prasītāja atsauca, ir pietiekami atzīmēt, ka šis pienākums Komisijai ir uzlikts atbilstoši EKL 253. pantam. Tas jebkurā gadījumā norāda tikai uz vienpusējiem šīs iestādes rīcības veidiem. Tā rezultātā šajā gadījumā šis pienākums ir saistīts vienīgi ar Kopienas ārpuslīgumisko atbildību.
- 47 No iepriekš minētā izriet, ka, izņemot tā sauktā pienākuma pamatot neizpildi, prasītāja uztur savu prasību par zaudējumu atlīdzību sakarā ar Komisijas līgumisko

saistību neizpildi un ka tiesas ceļā izskatāmā lieta balstās uz līgumisko pamatu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rikojumu lietā *Nutria*/Komisija, 36. punkts).

- 48 Tomēr atbilstoši saistītajiem noteikumiem EKL 225. un 238. pantā, Pirmās instances tiesa ir kompetenta pirmajā instancē spriest par līgumiska rakstura lietām, ko tai iesniegušas fiziskas vai juridiskas personas, tikai atbilstoši šķirējklauzulai, kas šajā gadījumā iztrūkst.
- 49 Šajā strīdā nevar pieņemt to, ka lietas nodošana izskatīšanai Pirmās instances tiesā no prasītājas puses būtu uzskatāma par pušu kopējās gribas izteikumu piešķirt Kopienai tiesai kompetenci līgumiskajā sfērā, vēl jo vairāk tādā gadījumā, kad Komisija apstrīd Pirmās instances tiesas kompetenci.
- 50 Nepastāvot šķirējklauzulai EKL 238. panta nozīmē, Pirmās instances tiesa, ja tai — kā šajā gadījumā — iesniegta izskatīšanai lieta par zaudējumu atlīdzību, kas pamatota ar EKL 235. pantu, nevar spriest par šo lietu tādā apmērā, jo tiek prasīta zaudējumu un procentu atlīdzība ar līgumisku izcelsmi. Pretējā gadījumā Pirmās instances tiesa paplašinātu savu kompetenci turpmāk par strīdiem, kuru izlemšana izsmeloši noteikta EKL 240. pantā, jo šis noteikums valstu tiesām piešķir vispārīgas tiesības izšķirt strīdus, kuros viena no pusēm ir Kopiena (šajā sakarā skat. Tiesas 1987. gada 21. maija spriedumu apvienotajās lietās no 133/85 līdz 136/85 *Rau* u. c., *Recueil*, 2289. lpp., 10. punkts, un iepriekš minēto rikojumu *Mutual Aid Administration Services*/Komisija, 47. punkts).
- 51 No iepriekš minētā izriet, ka pamats par prasību kā nepieņemamu, kas attiecas uz Pirmās instances tiesas nekompetenci, ir atzīstams tiktāl, ciktāl prasība ir pamatota

ar minēto pienākumu neizpildi — no vienas puses, ar pienākumu ņemt vērā iespējamās *force majeure* gadījumus un, no otras puses, ar minēto pienākumu piekrist *Palma* ierosinātajiem grozījumiem uz samērīguma principa pamata.

- 52 Tā kā ar prioritāri minēto iemeslu atzīt prasību par nepieņemamu nav attaisnojama prasības noraidīšana pilnā apmērā, ir jāpārbauda iemesls nepieņemt prasību, kas attiecas uz Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto noteikumu neievērošanu tādā apmērā, ciktāl prasītāja norāda uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.

Par iemeslu nepieņemt prasību, kas attiecas uz Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto noteikumu neievērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

- 53 Komisija min, ka prasība nav pieņemama, jo pretēji Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajām prasībām tā neietver nevienu konkrētu un precīzu norādi

par nodarīto zaudējumu eksistenci un apmēru. Šajā kontekstā Komisija nav spējīga noteikt zaudējumus, pamatojoties uz kuriem, prasītāja izvirza prasību tos atlīdzināt.

- 54 Tā vēlreiz uzsver savstarpējas sakarības trūkumu starp prasības pieteikumu un repliku par kritērijiem zaudējumu noteikšanā. Tā, runājot par prasībā minētajiem transporta un glabāšanas izdevumiem, kurus prasītāja prasa atlīdzināt, tie ir radušies jau pirms 1996. gada 11. novembra vēstules, ko prasītāja tomēr uzskata par minēto zaudējumu iemeslu. Gluži otrādi, replika attiecas uz *Palma* transporta un glabāšanas izdevumiem, kas radušies, pamatojoties uz 1996. gada 11. novembra vēstuli.
- 55 Prasītāja atzīmē, ka tās prasība atbilst Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajām prasībām. Šajā sakarā viņa uzsver, ka tā ir pienācīgi norādījusi, kādi ir nodarītie zaudējumi, un ka prasības pieteikumā minēti dažādi zaudējumu aspekti un pamatkritēriji, pamatojoties uz kuriem, zaudējumi aprēķināmi. Judikatūras kontekstā šie elementi ir pietiekami, lai ievērotu Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktās prasības (Pirmās instances tiesas 1999. gada 15. jūnija spriedums lietā T-227/97 *Ismeri Europa/Revizijas palāta, Recueil*, II-1825. lpp., 67. punkts). Visbeidzot prasītāja uzsver, ka Komisijas izteiktā kritika ir saistīta ar prasības pamatotības vērtējumu un tā rezultātā ir izvērtējama tieši šajā kontekstā (Pirmās instances tiesas 1997. gada 16. aprīļa spriedums lietā T-554/93 *Saint un Murray/Padome, Recueil*, II-563. lpp., 59. punkts; 1997. gada 10. jūlija spriedums lietā T-38/96 *Guérin automobiles/Komisija, Recueil*, II-1223. lpp., 42. punkts, un 1998. gada 28. aprīļa spriedums lietā T-184/95 *Dorsch Consult/Padome un Komisija, Recueil*, II-667. lpp., 23. punkts).

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 56 Atbilstoši Tiesas statūtu 21. panta 1. daļai, kas piemērojams tiesvedībā Pirmās instances tiesā saskaņā ar to pašu statūtu 53. panta 1. daļu, un Reglamenta 44. panta

1. punkta c) apakšpunktam prasības pieteikumam jāsaturs strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem.

- 57 Kas attiecas uz prasījumu par sabiedrisko kārtību, Pirmās instances tiesa pēc savas ierosmes var izvirzīt jautājumu par to, vai prasības pieteikums atbilst šīm prasībām (skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 21. marta spriedumu lietā T-231/99 *Joynson/Komisija, Recueil*, II-2085. lpp., 154. punkts).
- 58 Ir jāatgādina, ka iepriekš 56. punktā minētajai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājam bez papildu informācijas ļautu sagatavot paskaidrojumus un Pirmās instances tiesai ļautu lemt par prasību. Lai nolūkā nodrošināt tiesisko drošību un atbilstošu tiesvedību, prasība būtu pieņemama, ir nepieciešams, lai pašā prasības pieteikuma tekstā būtiskie fakti un tās tiesību normas, ar kurām prasījums tiek pamatots, būtu izklāstīti vismaz kopsavilkuma veidā, tomēr sakarīgi un saprotami (Pirmās instances tiesas 1993. gada 29. novembra rīkojums lietā T-56/92 *Koelman/Komisija, Recueil*, II-1267. lpp., 21. punkts, un Pirmās instances tiesas 1997. gada 6. maija spriedums lietā T-195/95 *Guérin automobiles/Komisija, Recueil*, II-679. lpp., 20. punkts).
- 59 Lai izpildītu šīs prasības, prasības pieteikumam par zaudējumu, ko nodarījusi Kopienas iestāde, atbildību ir jāietver informācija, kas ļauj noteikt rīcību, par kuru prasītājs iestādei izsaka pārmetumus, iemesli, kuru dēļ viņš uzskata, ka pastāv cēloņsakarība starp šo rīcību un zaudējumiem, kas, iespējams, nodarīti, kā arī šo zaudējumu raksturs un apmērs (Pirmās instances tiesas 1996. gada 18. septembra spriedums lietā T-387/94 *Asia Motor France u.c./Komisija, Recueil*, II-961. lpp., 107. punkts).

- 60 Šajā gadījumā no pirmā pamata izriet, ka Pirmās instances tiesa ir kompetenta atzīt tikai minēto pamatojuma trūkumu Komisijas 1996. gada 11. novembra vēstulē, ar kuru Komisija noraidīja apstiprināt *Palma* ierosinātos grozījumus līgumā. Šī pamata kontekstā ir jāatzīmē, ka prasītājas adresētais pārmetums Komisijai tiek reducēts uz pienākuma motivēt 1996. gada 11. novembra vēstulē teikto neizpildi, no kā jebkurā gadījumā neizriet Komisijas atbildība (šajā sakarā skat. Tiesas 1982. gada 15. septembra spriedumu lietā 106/81 *Kind/Padome* un Komisija, *Recueil*, 2885. lpp., 14. punkts, un 2003. gada 30. septembra spriedumu lietā C-76/01 P *Eurocoton u.c./Padome*, *Recueil*, I-10091. lpp., 98. punkts).
- 61 No prasības pieteikuma izriet, ka prasītāja atsauca uz nodarītajiem zaudējumiem, kas atbilst 22 miljardiem Itālijas liru (EUR 11 382 051,78). Jebkurā gadījumā ir jākonstatē, ka prasības pieteikums neietver nekādu norādi uz iemesliem, sakarā ar kuriem prasītāja uzskata, ka pastāv cēloņsakarība starp minēto motivējošās daļas trūkumu 1996. gada 11. novembra vēstulē un zaudējumiem, kas tai radušies. Faktiski prasības pieteikumā prasītāja aprobežojas ar apgalvojumu par to, ka minētie zaudējumi ir tiešas un acimredzamas 1996. gada 11. novembra vēstules sekas.
- 62 Tādējādi izriet, ka Tiesas statūtu 21. panta 1. punkta un Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta prasības nav izpildītas.
- 63 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasība noraidāma kā nepieņemama, neuzskatot par nepieciešamu pārbaudīt citus Komisijas izvirzītos prasījumus un argumentus nolūkā pamatot prasību kā nepieņemamu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 64 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospiež:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;
- 2) prasītājam piespriet atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Pirrung

Meij

Forwood

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 25. maijā.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

H. Jung

J. Pirrung